# SULYOK DEZSŐ POLITIKAI KALANDOR-SÁGÁNAK RÖVID TÖRTÉNETE...

(NEW-YORKI MUNKATÁRSUNKTÓL.)

Sulyok Dezső végtelen hiúsága és saját politikai képességegeinek önmaga által való tulbecsülése köztudomású mindazok előtt, akik közéleti pályafutását figyelemmel kisérték. Sulyok úr 1935 tavaszán, Gömbös Gyula Nemzeti Egység Pártjának zászlóbontása idején lépett a magyar politikai élet porondjára. Szülővárosa, Pápa választotta meg képviselőjévé, de a bizalom egyáltalán nem az ő személyének, hanem inkább Gömbös Gyula pártprogrammjának szólt, amelynek 95 pontja igazán felrázta a Nemzetet s uj idők szelét sejtette vele. Sulyok Dezső persze nem a nemzet érdekeit, avagy a párt kitünő programmját tartotta szemei előtt, hanem kizárólag egyéni érvényesülését és hiúságát. Helyi viszonyok közti jó ügyvédi hírnevét tulbecsülve, mindjárt az igazságügyi államtitkárságra tört és minthogy ezt nem érte el, azonnal hátat forditott a Nemzeti Egység Pártjának és rohant a Kisgazdapártba, hogy sértett hiúságát az ellenzéki padsorokban harsoghassa világgá. Személyi népszerűtlenségét és súlytalanságát mi sem mutatja jobban, minthogy az 1939-es választásokon már indulni sem merészelt és ismét visszasüllyedt a kisvárosi ügyvéd és bankügyész ismeretlenségének személyét méltán megillető homályába.

1939-től a Kisgazdapártnak sem volt már tagja, - magánosan csatangolt és mindinkább a zsidóbarát liberalizmus vizeire próbált evezni. A budapesti Lipótvárosi Kaszinóban tartott politikai eszmefuttatásokat és az Uj Lipótváros kedvelt díszgoja /diszkeresztténye/lett. Szülővárosában, Pápán, ugyanakkor az erős klerikális szerepet próbálta megjátszani - legitimizmussal vegyitve elveit, amely elvek mindig futóhomokként feléledtek, avagy tovatüntek, ahogyan ezt az ő egyéni érvényesülése, hiúsága, avagy szereplési viszketegsége megkivánta.

A világháború évei alatt szépen meglapult, - behivták katonának, pár hónapot töltött Oroszországban is a megszálló csapat-kötelékeknél - azután leszerelt és a mindjobban előretörő jobboldali szellemben szépen visszahúzódott, nem állott ki senkiért és semmiért. A Sztójai rezsim alatt pár hétre internálták, azonban, minthogy a legcsekélyebb ellenállási magatartást sem tanúsitotta, csakhamar szabadlábra is került. Nem tartozván a hősök és önfeláldozók szektájához, - csendesen bankügyészkedett és gyüjtötte zsidó ügyfeleit, hogy kihasználván azok szorult helyzetét, busás bankszámláját növelje.

Szálasi Ferenc uralomrajutásának napján, 1944. október 15.-én Sulyok Dezső egyszerűen és szépen eltünt kényelmes otthonából. Talán a Bakony-erdő rengetegeibe, hogy átmentse magát azokra az időkre, amikor végre politikai elhivatottságát és annyiszor fitogtatott vélt tehetségét megmutathatja. A nagy ellenállásból igy nem lett semmi, - legfeljebb az, hogy katonaszökevényt játszott és később bizonyára eme érdemeiért kapta a különféle ellenállási és szabadság-bajnoki kitüntetéseket Tildy Zoltántól.

De ne vágjunk elébe az eseményeknek, Sulyok Dezső azonnal előkerült hazafiúi bujdosásából, amint a "dicsőséges orosz hadsereg", - ahogyan akkor aposztrofálta Ő a "felszabaditókat", Pápa városában megjelent. Sulyok Dezső, - könyvében tett önvallomásai szerint, - szorgos GPU vizsgálat után "megbizható elemnek" nyilvánittatott és Pápa város oroszok által kinevezett polgármestere lett. Az 1945 novemberében tartott választásokon, mint a Kisgazdapárt "régi, hűséges" tagja vett ismét részt és megválasztatott. Nem annyira azért, mert a választók szerették, hanem ismét csak azért, mert a sok rossz önjelölt között ő volt még a legalkalmasabb azokban az időkben. /Rendes alkotmányos időkben ugyanis Sulyok úr nem kapott volna mégegyszer mandátumot, ha értékes és képzett politikusok lépnek fel vele szemben./ Ügyesen forgolódott a Kisgazdapártban és a budapesti zsidóság között is. Nagy "ellenállási" - avagy helyesebb-

ben ellen-nem-állási érdemei elismeréséül a Pénzintézeti Központ elnöke lett és a Kisgazdapárt egyik oszlopos tagja. Volt idő, midőn Rákosi Mátyás és az oroszok is arra gondoltak, hogy talán Ő lenne a legjobb magyar miniszterelnök az oroszok kiszolgálására, hiszen minden ehhez szükséges kvalifikációja meg van a multból és bizonyára épen olyan jó jobb, avagy szélsőjobboldali lett volna belőle már 1935-ben is, ha elérheti akkori álmai netovábbját: az igazságügyi államtitkári széket. Node, talán Nagy Ferenc - paraszti származásánál fogva - pillanatnyilag jobb fogásnak bizonyult az oroszok részére a szerencsétlen magyar nép félrevezetésére és így Sulyok úr - ezúttal másodszor - mulasztotta el politikai karrierjének beteljesülését, az újabb viszonyokhoz méretezve: a miniszterelnöki széket.

A sértett hiúság ismét kikezdte önérzetét, melyet a hazafiasság köntösébe akarván burkolni: nagy dérrel-dúrral kilépett a Kisgazdapártból. Hiába, két dudás nem fér meg egy csárdában és Sulyok Dezső nem óhajt szerény, alkotó és építő magyarként beállni a sorba, Ő jobb szeret romboló, áskálódó nagyságként pártelnökösdit játszani. Igy született meg a Magyar Szabadságpárt, - a hiúságában sértett vezér és a Kisgazdapártból kommunista nyomásra kiszoritott több képviselő segitségével. Mindenki emlékszik még Sulyok Dezső nagy zászlóbontó beszédjére 1946. november 24.-én, amelyben saját maga felett is itéletet mondott, amikor kijelentette, hogy: "Nemcsak az újjáépités, hanem az egyszerű kormányzás és adminisztráció is végleg kiesett a Kisgazdapárt kezéből" és, hogy "ennek a teljes baloldali penetrációnak s a Kisgazdapárt teljes kormányzati impotenciájának volt az eredménye az, hogy Magyarországon az élet teljesen a szélsőbaloldal ellenőrzése, irányitása és végső döntése alá került". A kommunistákkal kereken másfél évig tudott Sulyok Dezső szó nélkül együttmüködni és amig a Kisgazdapárton belöl volt, nem igen tiltakozott a kommunisták már akkor is arcátlanul mutatkozó hatalomratörése ellen. De az oroszokkal még ebben a beszédében sem fordul szembe, sőt az akkor már nyiltan mutatkozó orosz beavatkozásról a következőket jelenti ki: "Végül látszat szerint van Közép-Keleteurópában három ország, s ezek: Csehszlovákia, Ausztria és mi, - ahol a Szovjet kormány egyáltalában nem helyez súlyt a világnézeti áthangolásra." Majd pár mondattal később igy folytatja: "Állapitsuk meg ezen a helyen, igentisztelt nagygyülés, hogy mind a politikai, mind a gazdasági követelmények mérsékeltek, igen szerények és egyáltalán nem sértik, hanem alátámasztják és erősitik Magyarország érdekeit, mert Magyarország jövendő boldogulása csak ebben az irányban kereshető"... "Ezért az elmondottak alapján felállithatom a törvényt, mely Szovjetoroszország és Magyarország külpolitikai viszonyát a jövőben alakitani hivatva van, az én szerény megitélésem szerint, és ez az, hogy szoros, sőt bensőséges és bizalomteljes barátságban kell élnünk a Szovjetunióval."

Nem egészen egy évig vitézkedett a Magyar Szabadságpárt, mely idő alatt többnyire személyeskedő harcot folytatott a Kisgazdapárt tagjaival, Nagy Ferenccel és másokkal, és csak igen mérsékelten támadta a Kommunista Pártot, az igazi ellenséget és a kommunisták elejétől fogva hűséges csatlásait a szociáldemokratákat. Midőn komolyabbra fordult a helyzet - Nagy Ferenc emigrálása, a Kisgazdapárt további elzüllesztése és a Dinnyés-kormány uralomrajutása után - Sulyok Dezső ismét behúzta vitorláit. Nem óhajtott az "összeesküvők", az Andrássy-ut 60 mártirjainak nyomdokába lépni. Amit tudott addig, azt learatta, elnökösködött a Pénzintézeti Központnál - elbocsátása után még a jóösszegű végkielégitést sem vetvén meg, amit a kommunisták meg is adtak "Rákosi Mátyás lojális és mérsékelt ellenzéke "vezérének". Midőn mindez megtörtént, - némi anyagiakat Schweizbe is eljuttatván - kezébe vette a vándorbotot és "bujdosásba kezdett", mint az egyetlen komoly ellenzéki párt vezére és elnöke, amint Sulyokot hűséges és tehetségtelen csatlósa Halter Béla exképviselő szokta szent áhitattal aposztrofálni.

Kereken egy esztendőt töltött Sulyok Dezső az európai emigrációban, Ausztria amerikai zónájában, majd Schweizban. Olaszországi körutat is tett, ahol szigorúan bizalmas pápai magánkihallgatását, amely titoktartásra kötelezte volna, azonnal nagydobra verette és a Pápa Őszentségét

igen kellemetlen helyzetbe hozta, de legalább egyéni hiúságát kellően fitogtathatta. Ezen egy év alatt írta meg pornografiákban bővelkedő és saját szerény személyének az oroszok elleni ellenállásban való kitűnésének kiváló történetét. A Két éjszaka nappal nélkül c. mű Schweizban német nyelven meg is jelent. Ebben a műben Sulyok a többi emigráns magyar politikus szerepét igen furcsa szinben mutatta meg a világ közvéleményének és hasonlóan megalázóan nyilatkozott a huszonötéves Horthy-rezsimről is, elfelejtvén, hogy abban maga is milyen aktive résztvett, tehát így önmagát is vádolja.

Európai emigrációs kalandozásai alkalmával Párisba is eljutott. Itt természetesen a bolsevizmust jó pár éven át kiszolgáló elemekkel állt össze, mint a Nyugati Hirnök és baráti köre, továbbá Auer Pál, a zsidó nagytőke otthoni jogtanácsosából párizsi magyar követté előlépett ügyes opportunistával. Egy éves emigrációs tartózkodása alatt azonban a magyar emigránsok eléggé kiismerhették Sulyok urat, mert jobbnak látta eddigi működési és sikeri szinterét elhagyni és áthajózni az Óvilágból Amerikába, ahol sokkal kevesebben voltak tisztában az Ő kitűnőségével, köpönyegforgató és összeférhetetlen természetével s ahol még új babérok várakozhattak hazánk e "sulyok" fiára.

1948. július elején futott be a kis holland gőzös Sulyok Dezsővel a new-yorki kikötőbe. Az Amerikában élő magyar emigráns politikusok már a hajóállomáson fogadták. Elfeledték a fennálló ellentéteket, - az igen sulyos vádaskodásait, amit könyvében ellenük elkövetett és igaz magyar barátsággal fogadták - gondolván, hogy Dezsőkénk mégiscsak megkomolyodott az emigráció keserű kenyerének fogyasztása közben. Már megérkezése előtt a Magyar Nemzeti Bizottmány végrehajtó bizottságának tagja lett és a belügyi és menekültügyi kérdésekkel foglalkozó albizottság elnöke. Amerikai tartózkodásának első hónapjaiban Sulyok Dezső magát felülmulva, bölcs mérsékletet és kevesebb fúrási készséget mutatott, mint életében is valaha. Kezdett beismerkedni az amerikai magyar kolónia életébe, - a már itt ismerős magyar emigránsok gyengéden felkarolták ezirányú próbálkozásait. Minden úgy nézett ki egy ideig, hogy hősünk végre jobb útra tért s kopasz fejének "benőtt a lágya"....

Na, de elvégre nem lenne Sulyok Dezső hűséges önmagához és végtelen hiúságához, ha tényleg megkomolyodott volna. Első amerikai nyilvános szereplésével be is bizonyította, hogy sajnos, nem változott. Tudvalevően megérkezése után pár hétre nagy vezércikket írt az Amerikai Magyar Népszavába a Nyugaton sinylődő magyarság megmentésére, a nyugatosok felkarolására és a régi politikai magatartások elfeledtetéséről. A jobboldali gondolkodású magyarság megdöbbenve állt magatartása előtt, mi történt ezzel az emberrel, vezekelni akar, avagy újabb politikai fogást próbál ki. Sőt még továbbiak is történtek: gyűjtési akciót inditott a nyugatos magyarság javára. Akciója kezdeti sikerekkel járt, - de ugyanakkor a new-yorki magyarországi származású zsidóság részéről komoly támadásokkalis. Épen e támadások idejére esett Sulyok nagy garral beharangozott, úgynevezett előadása a new-yorki Centrál Operaházban. Itt adott magyar politikai beszámolója a józan és épitő magyar embereknek egyáltalán nem tetszett. A mult bűneit és hibáit emlegette és élénk szinekkel ecsetelte, ugyanakkor a bolsevizmus bűneiről és az Andrássy-út 60 pribékjeiről és a soksokezer ártatlanul elhurcolt politikai fogolyról nem tudott, vagy nem akart bővebbet mondani. Miért csak az egyik félről rántotta le Sulyok úr a keresztvizet, miért nem a másikról,is? Miért nem beszélt Rákosi-Roth, Vas-Weinberger és a többiek terrorjáról, miért csak a nyilas-terrorról? A beszéd nagy visszatetszést keltett a Nemzeti Bizottmány tagjai között is és ekkor már lehetett látni, hogy Sulyok úrral még súlyos bajok lesznek Amerikában ...

Pár hónapos amerikai tartózkodás után Sulyok úr rájött arra, hogy New-Yorkban és környékén anyagi tekintetben a magyarok közül legjobban az 1938 körül, avagy még előbb kivándorolt zsidóság áll. Az amerikai magyarság nagy tömegei munkások és kis exisztenciák, a tehetősebb elemét egyedül a zsidóság képviseli, amely szokott gyors meggazdagodási rendszerével Amerikában is kellő sikert ért el aránylag rövid idő alatt. Sulyok ur tehát elfeledkezve a nyugatos magyarság érdekében inditott akcióiról, továbbá erős jobboldali kijelentéseiről, amellyel new-yorki tartózkodá-

sát megkezdte, - amilyen volt többek között az, hogy mikor Imrédy Béla elleni népügyészkedését itt szóvátették, zsidómentes körökben azt felelte: Hát persze vállaltam az ügyészi szerepet és ki is végeztettem, - miért ne tettem volna! - hiszen Imrédy Béla zsidó volt, hiszen én antiszemita vagyok, csak nem hirdetem, hanem cselekszem, stb.stb.

És egyik szép januári napon olyan hírek kaptak szárnyra, hogy Sulyok Dezső a szélső-baloldali /ha talán nem is kommunista/, fellow-treveral "társutas" Gombos Zoltán laptulajdonos barátságát keresi. Eleinte arra gondolt, hogy a Gombos Zoltán tulajdonában lévő és Clevelandban megjelenő Szabadság cimü lap szerkesztői állását szerzi meg magának. Akkor pedig, amikor itteni magyarok felvilágositották Gombos Ur rózsaszin mivolta felől, brüszken odavágta: Hát éhen csak nem halhatok, pénzem fogytán van, ehhez értek s úgy érvényesülök, ahogy tudok... Kicsit furcsa kijelentés, de aki Sulyokot jól ismeri az nem lepődik meg rajta.

Gombos Zoltán úrról,és lapjáról a Szabadságról előre kell bocsátani a következőket. Gombos úr 1938-ban vándorolt ki Amerikába, kolozsvári születésű zsidó. Kis segédszerkesztőként kezdte amerikai pályafutását, majd a háború alatt megszedte magát és megszerezte a clevelandi Szabad - ság c. napilap tulajdonjogát. A lap a háború tartama alatt állandóan tulzott orosz-barát és csehszlovák párti volt. Gombos magyarországi származása ellenére mindenkor a kisantant-politika támogatója volt és ma is burkoltan ezt az irányt követi. Midőn az amerikai magyar lapokat kitil - tották Magyarországról, csak két lap nem szerepelt a kitiltott lapok listáján, az egyik a new-yorkban megjelenő Magyar Jövő, melyet a kommunista magyar kormány pénzén szerkesztenek és adnak ki,és a másik a clevelandi Szabadság volt. A Szabadság még ma is engedélyezett lap Magyarországon. Könnyű magyarázatát adni, miért: mert a magyarországi kommunisták célja-it támogatja. A Szabadságnak budapesti állandó tudósitója is van: Békési Imre rovottmultú szerkesztő személyében, aki már harminc évvel ezelőtt Kun Béla és Rákosi Mátyás első proletár-diktaturájának idején is kommu - nista volt. Békési a háború alatt Amerikában élt és próbálta megkapni az amerikai állampolgárságot is, de az amerikai hatóságok rájöttek kommunista mivoltára és elutasitották. Ez a Békési képviselte a Szabadságot a Mindszenty-tárgyaláson Budapesten és amikor a New-York Times és New-York Herald Tribune budapesti tudósitói nem kaptak belépőjegyet, Békési úr ott pöffeszkedett a tárgyalóterem legelső padsorában. Ő is egyik aláírója volt azon baloldali újságírók nyilatkozatának, akik kijelentették, hogy az ő véleményük szerint a tárgyalás rendben és tisztességesen folyt le.

Ennek a Szabadságnak a tulajdonosa Gombos Zoltán, aki most az Amerikai Magyar Népszavát Sulyok Dezső úr hathatós és az egyik társtulajdonos, Szántó Lajos,félrevezetésével megkaparintotta. A lapvétel körül Sulyok Dezső játszotta a főszerepet, amely szerep a legaljasabb volt minden cselekedete között, amit eddig a magyar politikai életben elkövetett. Sulyok elhitette a kiváló és mindig áldozatkész társtulajdonossal, hogy egy magát megnevezni nem akaró tőkést tudott szerezni, aki hajlandó megvenni az Amerikai Magyar Népszavát, amelynek azután ő lesz a politikai főszerkesztője és a lap teljesen a New-York-ban müködő Magyar Nemzeti Bizott - mány rendelkezésére fog állani. Szántó azonban ne árulja el senkinek se ezt a tervet és adja becsület-szavát, hogy a másik társtulajdonosnak,Bátor Viktornak sem fedi fel a vételt, - és a saját részére veszi meg Bátor érdekeltségét. Ugyanis pár hónappal előtte Gombos Zoltán jelentkezett a Népszava megvételére, azonban az amerikai magyarok nagyon jól ismerik Gombos Zoltánt és társutas-szalonkommunista mivoltát s ezért vételi ajánlatát kereken elutasitották.

Bátor igy csak napokkal a részvények eladása után tudta meg, hogy nem Szántó Lajosnak, hanem Gombos Zoltánnak adta el az Amerikai Magyar Népszava részvényeit. És Szántó Lajos is csak később tudta meg, hogy félrevezette Sulyok, amikor azt állitotta, hogy a Nemzeti Bizottmány mögötte van, holott a bizottmánynak Gomboshoz és immár a Gombos szolgálatában

álló Sulyok Dezsőhöz sem lehet semmi köze. Sulyok Dezső úr nagyon jól tudta, hogy mit csinál és kicsoda Gombos úr, aki neki évi 6.ooo dollá - ros politikai szerkesztői szerződést adott. Dehát Sulyok úr, amikor az egyéni pénztárcájáról és érvényesüléséről szokott szó lenni, nem igen válogat sem eszközökben, sem személyekben és még kevésbbé törődik magyar nemzeti érdekekkel. Igy azután a rózsaszinű tengely Békési Imre kommu - nista tudósitótól a Szabadságon keresztül Gombos Zoltán beiktatásával Sulyok Dezsőig szépen kialakult. Hogy ennek a tengelynek az elleplezése megtörténjék, Gombos már iratott pár Mindszenty melletti cikket Sulyok-kal, de ugyanakkor természetesen tovább közli Békési úr budapesti cik - keit is. Nem hihető, hogy Sulyok úr csak a véletlen áldozata lett és nincs tisztában tetteinek súlyával, amelyet ma már minden becsületes ma-gyar ember tud Amerikában. Sulyok úr nagyon elvetette a sulykot, talán olyannyira, hogy mondhatnánk örökre.

Igy lett Sulyok Dezső elsőszámú árulója a magyar ügynek és a ma-gyarság egyetlen szabad, napi-sajtóorgánumának Amerikában, anélkül, hogy lelkiismerete egy kicsit is berzenkedne. Sőt kitünő helyezkedését még to-vábbi nemes magatartással tetézi, amely megemlitést érdemel. Él itt New-Yorkban egy régi vörös díszpéldány, aki a Kun Béla-féle első bolsevista mocsárból menekedett ide ki, a neve közismert; úgy hivják, hogy Göndör Ferenc, "Az Ember" c. heti métely-lap és társadalmi pletykakurir tulaj - donosa, főszerkesztője, főtintanyalója és lapkihordója egyszemélyben. Ez a bolsevista ágens immár évtizedek óta rontja az amerikai magyarság le-vegőjét és nincs olyan tisztességes amerikai magyar, aki szívből ne utál-ná és ne várná a napot, amikor Göndör urat az F.B.I. /az Amerika-ellenes tevékenységet kivizsgáló Bizottság/ oda csukja a többi vörös ágens mellé, ahol már régen a helye lenne. E disz-laptulajdonos természetesen benső barátságban van Gombos Zoltán úrral, - "similis simile gaudet" - és most újabban Sulyok Dezsővel is. Időnként hármasban vacsoráznak New-York York-wille nevü negyedében, ahol a new-yorki magyarság zöme is él. Ez azután már mindennél több: Göndör-Gombos-Sulyok "triumvirátus" sokmindent, sőt, talán valóban mindent megmagyaráz mindenkinek, aki csak egy kicsit is tá-jékozott az amerikai magyarság életében. Ide züllött hát a híres Sulyok Dezső, hogy a "pinwk"-ek és a legsötétebb hazaárulók szekerét tolja az egykori nagy klerikális és volt bencés-növendék. Mindezek után csak e-gyet nem lehet megérteni, de ezt bizonyára Sulyok úr sem tudja megmagya-rázni, hogy mi értelme volt annak, hogy egyáltalán elmenekült Magyaror - szágról. Rákosi Mátyást otthon is szolgálhatta volna ilyen hűen, amint most kint teszi. De egy talán igaz: nem árthatott volna annyit a magyar-ságnak otthon, mint itt külföldön, ahol immár közel két éves emigrációja alatt, amerre csak járt, mindenütt sikerült a viszály és meg nem értés magvait elhullatnia.

Nem tudjuk, Sulyok úr a tükörbe tud-e nézni ennyi gazság után, amit most a fejére olvastunk, ha egyszer szerény irásunk a kezébe kerül, re-méljük, hogy annyi szégyenérzet megmaradt benne, hogy a talpától tar ko-ponyájáig el fog pirulni és megszokott fekete keretes szemüvegén keresz-tül végre meglátja magát abban az igazi szinében, amiben mi őt már nagyon de nagyon régtől fogva látjuk. Hisszük, hogy amerikai szereplésével vég-leg be is fejeződik politikai pályafutása, mert csak nem hiszi, hogy eny-nyi gazság után Magyarország határait még egyszer életében át is lépheti. ... Hogy ez igy lesz, arról sokan gondoskodnak majd ...

/:Munkatársunk cikke az amerikai magyarság véleményét tükrözi s a miénket - melynek e tárggyal kapcsolatban,az elhangzott kifogások elle-nére is, már többször kifejezést adtunk - mindenben megerősiti. Ezeku - tán kiváncsian várjuk, ki az még, aki Sulyok Dezsőt politikailag, vagy akár más téren is, vezetésre alkalmasnak tartja. Az itteni, tengeren in-neni, magyarság szóvivői már többször hangoztatták - irásban és szóban egyaránt - az Amerikai Magyar Bizottmány megtisztitásának szükségessé - gét. Lenyilasozták, lenácizták őket is, bennünket is érte. Vajjon ezek-után ragaszkodik-e még személyéhez a Nemzeti Bizottmány? - Szerk.:/